

Zbierka súdnych rozhodnutí

ROZSUDOK SÚDNEHO DVORA (piata komora)

z 21. marca 2013*

„Posudzovanie vplyvov určitých projektov na životné prostredie — Smernica 85/337/EHS — Článok 2 ods. 1 a článok 4 ods. 2 — Projekty spadajúce pod prílohu II — Práce na rozšírení infraštruktúry letiska — Preskúmanie na základe prahových hodnôt alebo kritérií — Článok 4 ods. 3 — Výberové kritériá — Príloha III bod 2 písm. g) — Husto obývané oblasti“

Vo veci C-244/12,

ktorej predmetom je návrh na začatie prejudiciálneho konania podľa článku 267 ZFEÚ, podaný rozhodnutím Verwaltungsgerichtshof (Rakúsko) z 19. apríla 2012 a doručený Súdnemu dvoru 21. mája 2012, ktorý súvisí s konaním:

Salzburger Flughafen GmbH

proti

Umweltsenat,

za účasti:

Landesumweltanwaltschaft Salzburg,

Bundesministerin für Verkehr, Innovation und Technologie,

SÚDNY DVOR (piata komora),

v zložení: predseda piatej komory T. von Danwitz, sudcovia A. Rosas, E. Juhász (spravodajca), D. Šváby a C. Vajda,

generálny advokát: N. Wahl,

tajomník: A. Calot Escobar,

so zreteľom na písomnú časť konania,

so zreteľom na pripomienky, ktoré predložili:

— Salzburger Flughafen GmbH, v zastúpení: G. Lebitsch, Rechtsanwalt,

— Landesumweltanwaltschaft Salzburg, v zastúpení: W. Wiener, Landesumweltanwalt,

— rakúska vláda, v zastúpení: C. Pesendorfer, splnomocnená zástupkyňa,

* Jazyk konania: nemčina.

— Európska komisia, v zastúpení: P. Oliver a D. Düsterhaus, splnomocnení zástupcovia,

so zreteľom na rozhodnutie prijaté po vypočutí generálneho advokáta, že vec bude prejednaná bez jeho návrhov,

vyhlásil tento

Rozsudok

- 1 Návrh na začatie prejudiciálneho konania sa týka výkladu relevantných ustanovení smernice Rady 85/337/EHS z 27. júna 1985 o posudzovaní vplyvov určitých verejných a súkromných projektov na životné prostredie (Ú. v. ES L 175, s. 40; Mim. vyd. 15/001, s. 248), zmenenej a doplnenej smernicou Rady 97/11/ES z 3. marca 1997 (Ú. v. ES L 73, s. 5; Mim. vyd. 15/003, s. 151, ďalej len „smernica 85/337“).
- 2 Tento návrh bol podaný v rámci sporu, ktorého účastníkmi sú spoločnosť Salzburger Flughafen GmbH a Umweltsenat (správny senát príslušný pre záležitosti týkajúce sa životného prostredia) vo veci povinnosti podrobiť niektoré projekty týkajúce sa rozšírenia infraštruktúry letiska Salzburg (Rakúsko) posúdeniu ich vplyvov na životné prostredie.

Právny rámec

Právo Únie

- 3 Článok 1 smernice 85/337 stanovuje:

„1. Táto smernica sa vzťahuje na posudzovanie vplyvov tých verejných a súkromných projektov na životné prostredie, ktoré môžu mať pravdepodobne významný vplyv na životné prostredie.

2. Na účely tejto smernice:

„projekt“ znamená:

- realizácia stavieb alebo iných zariadení, alebo plánov,
- iné zásahy do prírodného prostredia a krajiny, vrátane ťažby nerastných surovín;

...“

- 4 Článok 2 ods. 1 tejto smernice stanovuje:

„Členské štáty prijímú všetky potrebné opatrenia, aby zabezpečili, že pred udelením povolenia sa všetky projekty, ktoré pravdepodobne budú mať podstatný vplyv na životné prostredie z dôvodu, okrem iného, ich charakteru, veľkosti, alebo umiestnenia, budú podliehať postupu povolenia a budú posúdené z hľadiska ich vplyvov. Tieto projekty sú definované v článku 4.“

5 Podľa článku 3 uvedenej smernice:

„Posudzovanie dopadu na životné prostredie identifikuje, popíše a posúdi náležitým spôsobom, pri každom prípade jednotlivo a v súlade s článkami 4 až 11, priame a nepriame vplyvy projektu na nasledujúce faktory:

- ľudské bytosti, živočíšstvo a rastlinstvo,
- pôdu, vodu, vzduch, podnebie a krajinu,
- hmotný majetok a kultúrne dedičstvo,
- súčinnosť medzi faktormi uvedenými v prvej, druhej a tretej zarážke.“

6 Článok 4 tejto smernice znie:

„1. Pokiaľ článok 2 ods. 3 neustanovuje inak, projekty uvedené v prílohe I podliehajú posúdeniu [u] v súlade s článkami 5 až 10.

2. Pokiaľ článok 2 ods. 3 neustanovuje inak, členské štáty určia pre projekty uvedené v prílohe II na základe:

- a) skúmania každého jednotlivého prípadu,
alebo
  - b) prahov alebo kritérií stanovených členskými štátmi,
- či budú podliehať posúdeniu v súlade s článkami 5 až 10.

Členské štáty môžu rozhodnúť uplatňovať oba postupy uvedené v písm. a) a b).

3. Ak sa vykonáva skúmanie každého jednotlivého prípadu, alebo ak sú stanovené prahy alebo kritériá pre potreby článku 2, vezmú sa do úvahy príslušné výberové kritéria uvedené v prílohe III.

...“

7 Príloha I smernice 85/337 obsahuje projekty, ktoré sú predmetom článku 4 ods. 1 tejto smernice, ktoré sa musia podrobiť posúdeniu vplyvov na životné prostredie. Bod 7 písm. a) tejto prílohy uvádza „stavbu... letísk... so základnou dĺžkou štartovacej dráhy 2 100 metrov a viac“.

8 Príloha II uvedenej smernice obsahuje projekty, ktoré sú predmetom jej článku 4 ods. 2, v prípade ktorých si členské štáty zachovávajú voľnú úvahu v súlade s podmienkami uvedenými v tomto článku, pokiaľ ide o vykonanie environmentálneho posúdenia. Bod 10 písm. d) tejto prílohy sa týka „výstavby letísk (projekty nezahrnuté v prílohe I)“ a bod 13 prvá zarážka tejto smernice odkazuje na „akúkoľvek zmenu alebo rozšírenie projektov uvedených v prílohe I alebo prílohe II už autorizovaných, vykonaných, alebo v procese vykonávania, ktoré môžu mať podstatný nepriaznivý vplyv na životné prostredie“.

- 9 Príloha III smernice 85/337, ktorá odkazuje na výberové kritériá uvedené v jej článku 4 ods. 3, v bode 2 s názvom „Umiestnenie projektov“ stanovuje:

„Musí sa zväziť citlivosť životného prostredia v pravdepodobne zasiahnutej zemepisnej oblasti, a najmä:

...

— absorpčná schopnosť prírodného prostredia najmä so zreteľom na:

...

g) husto obývané oblasti;

...“

Rakúske právo

- 10 Smernica 85/337 bola do rakúskeho právneho poriadku prebratá zákonom z roku 2000 o posudzovaní vplyvov na životné prostredie (Umweltverträglichkeitsprüfungsgesetz 2000) v znení uplatniteľnom na skutkové okolnosti vo veci samej (BGBl. I, 50/2002, ďalej len „UVP-G z roku 2000“).
- 11 § 1, § 3 a § 3a UVP-G z roku 2000 obsahujú ustanovenia týkajúce sa predmetu a obsahu posudzovania vplyvov na životné prostredie, zásady, podľa ktorej sa majú projekty vymenované v prílohe I tohto zákona podrobiť takémuto posúdeniu, konania a podmienok, ktoré v tejto súvislosti treba splniť, ako aj osôb alebo združení, ktoré sú oprávnené žiadať o vykonanie posúdenia.
- 12 Príloha 1 UVP-G 2000 taxatívne uvádza projekty, ktoré podľa zásady zakotvenej vo vyššie uvedených ustanoveniach, vyžadujú posúdenie. Pokiaľ ide o zmeny týchto projektov, treba na účely vykonania posúdenia preskúmať každý jednotlivý prípad od uvedenej prahovej hodnoty. V tejto súvislosti stĺpec 1 uvedenej prílohy odkazuje v bode 14 písm. d) na tieto projekty:
- „Zmeny letísk spôsobilé zvýšiť počet pohybov lietadiel (motorových lietadiel, motorových klzákov v lete pomocou motorov alebo helikoptér) najmenej o 20 000 ročne.“
- 13 Prevádzkovanie civilného letiska a každá zmena prevádzkových limitov stanovených v licencií vyžaduje „licenciu na civilné letisko“ podľa § 68 ods. 1 zákona o leteckej doprave (Luftfahrtgesetz), ako aj „licenciu na prevádzku“ podľa § 73 ods. 1 tohto zákona. Navyše výstavba, používanie a podstatná zmena civilných pozemných stavieb vyžadujú povolenie podľa § 78 ods. 1 tohto zákona.

Spor vo veci samej a prejudiciálne otázky

- 14 Salzburger Flughafen GmbH prevádzkuje letisko Salzburg, ktorého vzletová a pristávacia dráha presahuje 2 100 metrov. Táto spoločnosť požiadala 30. júla 2002 o povolenie vybudovať ďalší terminál, čo odôvodnila v podstate tým, že potreba zabezpečiť kontrolu odovzdanej batožiny neumožňuje ďalej zvládať nápor cestujúcich v súčasnej odbavovacej hale. Rozhodnutím z 2. apríla 2003 Landeshauptfrau von Salzburg, príslušný správny orgán, vydal stavebné povolenie. Tento dodatočný terminál bol postavený v rokoch 2003 až 2004. Odvtedy je v prevádzke.
- 15 Salzburger Flughafen GmbH podala v roku 2004 nové žiadosti týkajúce sa rozvoja infraštruktúry letiska. Tieto žiadosti sa týkali jednak plôch v juhozápadnej časti existujúceho letiska s rozlohou približne 90 000 m² na výstavbu vedľajších budov, najmä skladov, a na rozšírenie odstavných plôch pre vozidlá a lietadlá. Táto spoločnosť jednak žiadala zahrnúť do rozšírenia ďalšie plochy v severozápadnej

časti letiska s rozlohou približne 120 000 m² určené na výstavbu miest pre všeobecnú leteckú dopravu, hangárov, ako aj odstavných plôch pre vozidlá a lietadlá. Spoločnosť Salzburger Flughafen GmbH žiadala aj o povolenie zmeniť rolovacie dráhy. Zmeny na samotnej vzletovej a pristávacej dráhe neboli predmetom žiadosti.

- 16 Situácia letiska v zastavanom území vyznačujúca sa okrem iného zvýšením emisií a očakávaním účinkov na životné prostredie viedla Landesumweltanwaltschaft Salzburg (krajinský úrad príslušný pre environmentálne záležitosti) k tomu, aby 13. marca 2006 požiadal Amt der Salzburger Landesregierung (Úrad vlády spolkovej krajiny Salzburgsko) o uloženie povinnosti vypracovať environmentálnu štúdiu týkajúcu sa tak dodatočného terminálu, ako aj prác na rozšírení infraštruktúry letiska. Keďže rozhodujúci orgán túto žiadosť zamietol, podal Landesumweltanwaltschaft Salzburg proti tomuto rozhodnutiu odvolanie na Umweltsenat.
- 17 Umweltsenat vo svojom rozhodnutí konštatoval, že tak rozšírenie infraštruktúry letiska, ktoré sa už uskutočnilo v nadväznosti na vybudovanie a uvedenie ďalšieho terminálu do prevádzky, ako aj zamýšľané rozšírenie uvedené v žiadostiach o povolenie si vyžadujú posúdenie vplyvov na životné prostredie v súlade s relevantnými ustanoveniami UVP-G z roku 2000 v spojení so smernicou 85/337.
- 18 Tento orgán na odôvodnenie svojho rozhodnutia uviedol, že pokiaľ vnútroštátne právne predpisy v rámci sporu vo veci samej nevyžadujú nijaké posúdenie vplyvov na životné prostredie, keďže nie je prekročená stanovená prahová hodnota, konkrétne zvýšenie počtu pohybov lietadiel najmenej o 20 000 ročne, tak preberajú smernicu 85/337 len nedostatočne. UVP-G z roku 2000 totiž stanovuje príliš vysokú prahovú hodnotu, takže zmeny vykonané na infraštruktúrach malých alebo stredne veľkých letísk v skutočnosti nikdy nebudú predmetom posúdenia vplyvov na životné prostredie. Umweltsenat okrem toho poznamenal, že dotknutá vnútroštátna právna úprava neuvádza lokality, ktoré si vyžadujú osobitnú ochranu, hoci smernica 85/337 podľa svojej prílohy III bodu 2 písm. g) vyžaduje, aby sa venovala osobitná pozornosť husto obývaným oblastiam. Predmetné letisko sa pritom nachádza v blízkosti mesta Salzburg.
- 19 Umweltsenat sa teda domnieva, že treba priamo uplatniť smernicu 85/337 z dôvodu, že zmeny infraštruktúry letiska, predovšetkým na základe ich povahy, významu a vlastností, možno považovať za zmenu samotného letiska, ktorá môže zvýšiť jeho činnosť a leteckú dopravu.
- 20 Spoločnosť Salzburger Flughafen GmbH podala proti tomuto rozhodnutiu odvolanie na Verwaltungsgerichtshof (Najvyšší správny súd).
- 21 Vnútroštátny súd uvádza, že v súlade s ustálenou judikatúrou Súdneho dvora, vyplývajúcou z rozsudkov z 28. februára 2008, Abraham a i. (C-2/07, Zb. s. I-1197), a zo 17. marca 2011, Brussels Hoofdstedelijk Gewest a i. (C-275/09, Zb. s. I-1753), sa relevantné ustanovenia prílohy II smernice 85/337 v spojení s ustanoveniami jej prílohy I vzťahujú aj na práce týkajúce sa zmien vykonaných na infraštruktúre existujúceho letiska. Okrem toho s cieľom vyhnúť sa obchádzaniu právnej úpravy Únie rozdelením projektov, ktoré by ako celok mohli mať podstatný vplyv na životné prostredie, je potrebné zohľadniť kumulatívne účinky takých projektov, ktoré spolu objektívne a chronologicky súvisia. Verwaltungsgerichtshof sa teda domnieva, že pri posúdení vplyvov posledného projektu, teda rozšírenia plochy letiska, na životné prostredie treba zohľadniť aj vplyvy predchádzajúceho projektu, čiže výstavby ďalšieho terminálu.
- 22 Pokiaľ ide o skutočnosť, že projekt dotknutý vo veci samej sa má zrejme ako celok podrobiť posúdeniu jeho vplyvov na životné prostredie podľa ustanovení smernice 85/337 napriek tomu, že vnútroštátna právna úprava takéto posúdenie nevyžaduje, Verwaltungsgerichtshof uvádza, že podľa judikatúry Súdneho dvora je táto miera voľnej úvahy, ktorú členským štátom priznáva článok 4 ods. 2 smernice 85/337, obmedzená povinnosťou stanovenou v článku 2 ods. 1 tejto smernice zabezpečiť, aby projekty, ktoré pravdepodobne budú mať podstatný vplyv na životné prostredie, a to najmä z dôvodu ich charakteru, veľkosti alebo umiestnenia, boli posúdené z hľadiska ich vplyvov. Členský štát, ktorý

stanoví kritériá alebo prahové hodnoty bez prihliadnutia na umiestnenie projektov alebo ktorý ich stanoví na takej úrovni, že v praxi sa povinnosti posúdenia vplyvov na životné prostredie vopred vyhne celý druh projektov, prekročí mieru voľnej úvahy, ktorá mu prináleží (rozsudky Abraham a i., už citovaný, bod 37; z 24. októbra 1996, Kraaijeveld a i., C-72/95, Zb. s. I-5403, bod 53, a zo 16. septembra 1999, WWF a i., C-435/97, Zb. s. I-5613, bod 38).

- 23 Pokiaľ ide o kontrolu dodržania tejto miery voľnej úvahy a dôsledkov jej prekročenia, vnútroštátny súd zdôrazňuje, že podľa judikatúry Súdneho dvora, ak legislatívne alebo správne orgány členského štátu túto mieru voľnej úvahy prekročia, môžu sa jednotlivci proti vnútroštátnym orgánom odvolávať na článok 2 ods. 1 a článok 4 ods. 2 smernice 85/337 na súde členského štátu a dosiahnuť od uvedených orgánov, aby sa na vnútroštátne predpisy alebo opatrenia, ktoré sú v rozpore s týmito ustanoveniami, neprihliadalo. Z už citovaných rozsudkov Kraaijeveld a i. (body 59 až 61) a WWF a i. (bod 5 výroku) vyplýva, že v takom prípade prináleží orgánom členského štátu prijať v rámci svojich právomocí všetky všeobecné alebo osobitné opatrenia potrebné na to, aby boli projekty preskúmané s cieľom určiť, či môžu mať podstatný vplyv na životné prostredie, a ak to tak je, aby boli podrobené posúdeniu týchto vplyvov.
- 24 Pokiaľ ide o priamy účinok relevantných ustanovení smernice 85/337, vnútroštátny súd sa domnieva, že tieto ustanovenia sú z hľadiska svojho obsahu bezpodmienečné. V súvislosti s otázkou, či sú tieto ustanovenia dostatočne presné, aby sa mohli uplatniť priamo, vnútroštátny súd poznamenáva, že výberové kritériá stanovené v prílohe III smernice 85/337 v každom prípade vymedzujú hranice voľnej úvahy, ktorú článok 4 ods. 2 tejto smernice priznáva členským štátom. Právna úprava dotknutá vo veci samej však nezohľadňuje kritérium umiestnenia projektov stanovené v prílohe III bode 2 písm. g) smernice 85/337. Okrem toho táto právna úprava stanovuje prahovú hodnotu takým spôsobom, že posúdenie vplyvov na životné prostredie by sa v skutočnosti nikdy netýkalo stredne veľkých alebo malých letísk. Podľa vnútroštátneho súdu teda právna úprava dotknutá vo veci samej nielen neúplne prebrala smernicu 85/337, ale navyše ani nezohľadňuje jasné a dostatočne presné kritériá stanovené v prílohe III tejto smernice.
- 25 Verwaltungsgerichtshof vzhľadom na tieto úvahy, ako aj na skutočnosť, že rozhoduje na najvyššom stupni, rozhodol konanie prerušiť a položiť Súdnemu dvoru tieto prejudiciálne otázky:

„1. Bráni smernica... 85/377/EHS... vnútroštátnej právnej úprave, ktorá vykonanie posúdenia vplyvov prác na infraštruktúre letiska (ktoré sa netýkajú dráhy), konkrétne vybudovania terminálu a rozšírenia areálu letiska na vybudovanie ďalších zariadení (predovšetkým hangárov, technických miestností a odstavných plôch), na životné prostredie podmieňuje iba tým, že v súvislosti s týmito prácami možno očakávať zvýšenie počtu pohybov lietadiel najmenej o 20 000 ročne?

V prípade kladnej odpovede na prvú otázku:

2. V prípade neexistencie vnútroštátnych predpisov, vyžaduje alebo umožňuje smernica 85/337 prostredníctvom svojho priameho účinku (pri zohľadnení cieľov sledovaných smernicou a kritérií uvedených v jej prílohe III) preskúmanie vplyvov projektu na životné prostredie, bližšie opísaného v prvej otázke, na ktorý sa vzťahuje do príloha II?“

O prejudiciálnych otázkach

O prvej otázke

- 26 Svojou prvou otázkou sa vnútroštátny súd v podstate pýta, či ustanovenia smernice 85/337 bránia vnútroštátnej právnej úprave, ktorá posúdeniu vplyvov na životné prostredie podrobuje projekty týkajúce sa zmeny infraštruktúry letiska, na ktoré sa vzťahuje príloha II tejto smernice, len v prípade, ak sa v dôsledku týchto projektov môže zvýšiť počet pohybov lietadiel najmenej o 20 000 ročne.
- 27 Aby bolo možné na túto otázku odpovedať, treba uviesť, ako vyplýva z ustanovení článku 4 ods. 2 smernice 85/337 v spojení s bodom 13 prvou záťažkou jej prílohy II, že pre akúkoľvek zmenu alebo rozšírenie projektov týkajúcich sa letísk už autorizovaných, vykonaných alebo v procese vykonávania, ktoré môžu mať podstatný nepriaznivý vplyv na životné prostredie, členské štáty na základe skúmania každého jednotlivého prípadu alebo prahových hodnôt alebo kritérií stanovených týmito členskými štátmi určia, či takýto projekt bude podliehať posúdeniu jeho vplyvov na životné prostredie.
- 28 V tejto súvislosti treba pripomenúť, že podľa ustálenej judikatúry Súdneho dvora sa na stavebné úpravy infraštruktúry existujúceho letiska bez predĺženia vzletovej a pristávacej dráhy môže vzťahovať bod 13 prílohy II smernice 85/337, pokiaľ ich možno najmä s ohľadom na ich povahu, význam a vlastnosti považovať za zmenu samotného letiska (pozri v tomto zmysle rozsudok Brussels Hoofdstedelijk Gewest a i., už citovaný, bod 35 a citovanú judikatúru).
- 29 Pokiaľ ide o stanovenie prahových hodnôt alebo kritérií s cieľom určiť, či sa takýto projekt má podrobiť posúdeniu jeho vplyvov na životné prostredie, treba pripomenúť, že článok 4 ods. 2 písm. b) smernice 85/337 v tejto súvislosti členským štátom skutočne priznáva mieru voľnej úvahy. Táto voľná úvaha je však obmedzená povinnosťou stanovenou v článku 2 ods. 1 tejto smernice zabezpečiť, aby projekty, ktoré pravdepodobne budú mať podstatný vplyv na životné prostredie, a to najmä z dôvodu ich charakteru, veľkosti alebo umiestnenia, boli posúdené z hľadiska ich vplyvov (pozri v tomto zmysle rozsudok WWF a i., už citovaný, bod 36 a citovanú judikatúru).
- 30 Cieľom kritérií a/alebo prahových hodnôt uvedených v článku 4 ods. 2 písm. b) smernice 85/337 je teda uľahčiť posúdenie konkrétnych vlastností, ktorými sa projekt vyznačuje, na účely určenia, či podlieha povinnosti posúdenia, a nie vopred túto povinnosť vylúčiť pre určité celé triedy projektov vymenovaných v prílohe II tejto smernice, ktoré sa plánujú uskutočniť na území členského štátu (pozri v tomto zmysle rozsudok WWF a i., už citovaný, bod 37 a citovanú judikatúru).
- 31 V tejto súvislosti Súdny dvor tiež spresnil, že členský štát, ktorý stanoví kritériá a/alebo prahové hodnoty na takej úrovni, že v praxi sa povinnosti posúdenia vplyvov na životné prostredie vopred vyhne celá trieda projektov, prekročí mieru voľnej úvahy, ktorou disponuje v zmysle článku 2 ods. 1 a článku 4 ods. 2 smernice 85/337, okrem prípadu, ak by sa všetky vylúčené projekty mohli na základe všeobecnej analýzy považovať za projekty, ktoré nemôžu mať podstatný vplyv na životné prostredie (pozri v tomto zmysle rozsudok WWF a i., už citovaný, bod 38 a citovanú judikatúru).
- 32 Z článku 4 ods. 3 smernice 85/337 napokon vyplýva, že na stanovenie prahových hodnôt alebo kritérií podľa odseku 2 písm. b) tohto článku treba zohľadniť relevantné výberové kritériá uvedené v prílohe III tejto smernice. Z týchto kritérií treba predovšetkým uviesť absorpčnú schopnosť prírodného prostredia najmä so zreteľom na husto obývané oblasti.
- 33 Treba konštatovať, že prahová hodnota, akou je prahová hodnota dotknutá vo veci samej, je nezlučiteľná so všeobecnou povinnosťou stanovenou v článku 2 ods. 1 tejto smernice na účely správnej identifikácie projektov, ktoré môžu mať podstatný vplyv na životné prostredie.

- 34 Ako konštatoval vnútroštátny súd, v dôsledku stanovenia takej vysokej prahovej hodnoty totiž zmeny vykonané na infraštruktúre malých alebo stredne veľkých letísk v praxi nikdy nebudú predmetom posúdenia vplyvov na životné prostredie, hoci nemožno celkom vylúčiť, ako správne poznamenáva Európska komisia, že takéto práce majú podstatný vplyv na životné prostredie.
- 35 Okrem toho stanovením takej prahovej hodnoty na účely rozhodnutia o potrebe vykonať posúdenie vplyvov na životné prostredie, pokiaľ ide o projekty, akými sú projekty dotknuté vo veci samej, predmetná vnútroštátna právna úprava v rozpore s povinnosťou, ktorú členským štátom ukladá článok 4 ods. 3 smernice 85/337, zohľadňuje len kvantitatívny aspekt dôsledkov projektu bez toho, aby vzala do úvahy ostatné výberové kritériá prílohy III tejto smernice, predovšetkým kritérium stanovené v bode 2 písm. g) tejto prílohy, a to hustotu obyvateľstva v oblasti, ktorej sa projekt týka. Pritom je nesporné, že letisko, na ktorého infraštruktúru sa vzťahujú úpravy dotknuté vo veci samej, sa nachádza v blízkosti mesta Salzburg.
- 36 Vnútroštátny súd navyše poznamenáva, že za okolností vo veci samej treba na určenie, či je potrebné vykonať posúdenie vplyvov na životné prostredie, zohľadniť vplyvy na životné prostredie, pokiaľ ide tak o skorší projekt, ktorý sa týka výstavby ďalšieho terminálu, ako aj o posledný projekt, ktorý sa týka rozšírenia plochy letiska.
- 37 V tejto súvislosti treba uviesť, že podľa judikatúry Súdneho dvora sa takéto zohľadnenie kumulatívneho účinku môže ukázať ako potrebné na to, aby sa zabránilo obídenu právnej úpravy Únie rozdelením projektov, ktoré ako celok môžu mať podstatný vplyv na životné prostredie (pozri v tomto zmysle rozsudok *Brussels Hoofdstedelijk Gewest a i.*, už citovaný, bod 36 a citovanú judikatúru). Vnútroštátnemu súdu prináleží so zreteľom na túto judikatúru preskúmať, či a v akom rozsahu treba ako celok posúdiť vplyv projektov, o ktoré ide v bode 15 tohto rozsudku, a projektov, ktoré sa už uskutočnili v rokoch 2003 až 2004, na životné prostredie.
- 38 V dôsledku toho treba na prvú otázku odpovedať tak, že článok 2 ods. 1, ako aj článok 4 ods. 2 písm. b) a článok 4 ods. 3 smernice 85/337 bránia vnútroštátnej právnej úprave, ktorá posúdeniu vplyvov na životné prostredie podrobuje projekty týkajúce sa zmeny infraštruktúry letiska, na ktoré sa vzťahuje príloha II tejto smernice, len v prípade, ak sa v dôsledku týchto projektov môže zvýšiť počet pohybov lietadiel najmenej o 20 000 ročne.

O druhej otázke

- 39 Svojou druhou otázkou sa vnútroštátny súd v podstate pýta, či v prípade, že členský štát nesprávne prebral smernicu 85/337, táto smernica vyžaduje posúdenie vplyvov projektov, akými sú projekty dotknuté vo veci samej, na ktoré sa vzťahuje príloha II tejto smernice, na životné prostredie.
- 40 Položenú otázku treba chápať tak, že vnútroštátny súd chce zistiť, že ak členský štát podľa článku 4 ods. 2 písm. b) smernice 85/337 týkajúceho sa projektov, na ktoré sa vzťahuje jej príloha II, stanoví prahovú hodnotu, ktorá je nezlučiteľná s povinnosťami uvedenými v článku 2 ods. 1 a v článku 4 ods. 3 tejto smernice, či ustanovenia článku 2 ods. 1, ako aj článku 4 ods. 2 písm. a) a článku 4 ods. 3 uvedenej smernice vyvolávajú priamy účinok spočívajúci v tom, že príslušné vnútroštátne orgány majú zabezpečiť, aby sa najskôr preskúmalo, či dotknuté projekty môžu mať podstatný vplyv na životné prostredie, a v prípade, že to tak je, aby sa potom vykonalo posúdenie týchto vplyvov.
- 41 Podľa judikatúry Súdneho dvora, ak sa prekročí miera voľnej úvahy, ktorú členským štátom priznáva článok 4 ods. 2 v spojení s článkom 2 ods. 1 smernice 85/337, príslušným orgánom členského štátu prináleží v rámci svojej právomoci prijať všetky všeobecné alebo osobitné opatrenia potrebné na to, aby boli dotknuté projekty preskúmané s cieľom určiť, či môžu mať podstatný vplyv na životné prostredie, a ak to tak je, aby boli podrobené posúdeniu týchto vplyvov (pozri v tomto zmysle rozsudky *Kraaijeveld a i.*, už citovaný, bod 61, a *WWF a i.*, už citovaný, body 70 a 71).

- 42 Ten istý záver platí v situácii, ako je situácia vo veci samej, ktorá je z hľadiska svojich účinkov rovnaká ako situácia opísaná v predchádzajúcom bode tohto rozsudku, v ktorom má prahová hodnota stanovená vnútroštátnou právnou úpravou za následok nesprávne prebratie článku 4 ods. 2 písm. b) v spojení s článkom 2 ods. 1 a článkom 4 ods. 3 smernice 85/337.
- 43 Ako správne uvádza Komisia, v dôsledku toho v situácii, akou je situácia vo veci samej, v ktorej členský štát na základe článku 4 ods. 2 písm. b) smernice 85/337 stanovil prahové hodnoty, pri ktorých existuje riziko, že sa celý druh projektov vyhne posúdeniu vplyvov na životné prostredie, majú vnútroštátne orgány podľa článku 2 ods. 1, ako aj podľa článku 4 ods. 2 písm. a) a článku 4 ods. 3 uvedenej smernice povinnosť zabezpečiť, aby sa v každom jednotlivom prípade určilo, či sa má vykonať takéto posúdenie, a ak to tak je, vykonať ho.
- 44 Rakúska vláda a Salzburger Flughafen GmbH však tento záver odmietajú a odkazujú na rozsudok zo 7. januára 2004, Wells (C-201/02, Zb. s. I-723), podľa ktorého zásada právnej istoty bráni tomu, aby sa jednotlivec mohol dovolávať smernice proti členskému štátu, ak ide o povinnosť štátu, ktorá priamo súvisí so splnením si inej povinnosti, ktorá podľa tejto smernice prináleží tretej osobe.
- 45 Túto námietku nemožno prijať.
- 46 Vo veci, v ktorej bol vydaný rozsudok Wells, Súdny dvor rozhodol, že na jednej strane treba uznať možnosť jednotlivca dovolávať sa ustanovení smernice 85/337 a na strane druhej že vlastníci predmetných pozemkov musia znášať následky oneskoreného splnenia povinností dotknutého členského štátu vyplývajúcich z tejto smernice.
- 47 Vo veci samej v prípade, že rozhodnutie konštatuje potrebu vypracovať environmentálnu štúdiu, Salzburger Flughafen GmbH musí ako užívateľ predmetných pozemkov tiež znášať dôsledky takéhoto rozhodnutia.
- 48 Na druhú otázku treba teda odpovedať, že ak členský štát podľa článku 4 ods. 2 písm. b) smernice 85/337 týkajúceho sa projektov, na ktoré sa vzťahuje jej príloha II, stanoví prahovú hodnotu, ako je prahová hodnota dotknutá vo veci samej, ktorá je v rozpore s povinnosťami upravenými v článku 2 ods. 1 a článku 4 ods. 3 tejto smernice, ustanovenia článku 2 ods. 1, ako aj článku 4 ods. 2 písm. a) a článku 4 ods. 3 uvedenej smernice vyvolajú priamy účinok spočívajúci v tom, že príslušné vnútroštátne orgány majú zabezpečiť, aby sa najskôr preskúmalo, či dotknuté projekty môžu mať podstatný vplyv na životné prostredie, a v prípade, že to tak je, aby sa potom vykonalo posúdenie týchto vplyvov.

O trovách

- 49 Vzhľadom na to, že konanie pred Súdnym dvorom má vo vzťahu k účastníkom konania vo veci samej incidenčný charakter a bolo začaté v súvislosti s prekážkou postupu v konaní pred vnútroštátnym súdom, o trovách konania rozhodne tento vnútroštátny súd. Iné trovy konania, ktoré vznikli v súvislosti s predložením pripomienok Súdnemu dvoru a nie sú trovami uvedených účastníkov konania, nemôžu byť nahradené.

Z týchto dôvodov Súdny dvor (piata komora) rozhodol takto:

1. Článok 2 ods. 1, ako aj článok 4 ods. 2 písm. b) a ods. 3 smernice Rady 85/337/EHS z 27. júna 1985 o posudzovaní vplyvov určitých verejných a súkromných projektov na životné prostredie, zmenenej a doplnenej smernicou Rady 97/11/ES z 3. marca 1997, bránia vnútroštátnej právnej úprave, ktorá posúdeniu vplyvov na životné prostredie podrobuje

projekty týkajúce sa zmeny infraštruktúry letiska, na ktoré sa vzťahuje príloha II tejto smernice, len v prípade, ak sa v dôsledku týchto projektov môže zvýšiť počet pohybov lietadiel najmenej o 20 000 ročne.

2. Ak členský štát podľa článku 4 ods. 2 písm. b) smernice 85/337, zmenej a doplnenej smernicou 97/11, týkajúceho sa projektov, na ktoré sa vzťahuje jej príloha II, stanoví prahovú hodnotu, ako je prahová hodnota dotknutá vo veci samej, ktorá je v rozpore s povinnosťami upravenými v článku 2 ods. 1 a článku 4 ods. 3 tejto smernice, ustanovenia článku 2 ods. 1, ako aj článku 4 ods. 2 písm. a) a článku 4 ods. 3 uvedenej smernice vyvolajú priamy účinok spočívajúci v tom, že príslušné vnútroštátne orgány majú zabezpečiť, aby sa najskôr preskúmalo, či dotknuté projekty môžu mať podstatný vplyv na životné prostredie, a v prípade, že to tak je, aby sa potom vykonalo posúdenie týchto vplyvov.

Podpisy